COMMISSIE VOOR BOEKHOUDKUNDIGE NORMEN

Advies 2015/9 - Boekhoudkundige verwerking van geactiveerde intercalaire interesten

Advies van 9 december 2015[1]

I. Inleiding
II. Wettelijke bepalingen
III. Beperkingen
A. Immateriële of materiële vaste activa
B. Voorraden en bestellingen in uitvoering
IV. Afschrijving van de intercalaire interesten inbegrepen in de vervaardigingsprijs
V. Toelichting
VI. Voorbeelden

I. Inleiding

1. In onderhavig advies wordt beoogd de CBN-adviezen 119/1 – Aanvang van de afschrijving van intercalaire interesten en 126/11 – Opneming van rente in de aanschaffingswaarde van immateriële en materiële vaste activa te actualiseren. Dit advies vervangt voormelde adviezen.

II. Wettelijke bepalingen

2. In het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen (hierna: KB W.Venn.) wordt de mogelijkheid voorzien om kosten die verbonden zijn aan ontleend kapitaal om immateriële en materiële vaste activa en voorraden en bestellingen in uitvoering te financieren, op te nemen in de aanschaffingswaarde van deze activa.[2] Dergelijk interesten worden veelal aangeduid met de term geactiveerde intercalaire interesten. De activering van intercalaire interesten heeft tot gevolg dat de financieringskosten in resultaat kunnen[3] worden genomen naarmate de gefinancierde activa opbrengsten genereren in plaats van in functie van de periode waarop de betaalde interesten betrekking hebben (overeenstemmingsprincipe).

3. Indien een vennootschap opteert om de rente op vreemd vermogen op te nemen in de aanschaffingswaarde, moet zij dit vermelden bij de waarderingsregels in de toelichting.[4]

III. Beperkingen

4. Intercalaire interesten kunnen uitsluitend worden opgenomen in de aanschaffingswaarde van materiële vaste activa, immateriële vaste activa, voorraden en bestellingen in uitvoering.

5. Intercalaire interesten kunnen uitsluitend betrekking hebben op een financiering met vreemd vermogen. Indien de verwerving van activa wordt gefinancierd met eigen vermogen, mag geen vergoeding voor dat eigen vermogen worden opgenomen in de aanschaffingswaarde van deze activa.

6. De interesten die in aanmerking komen voor activering zijn niet uitsluitend de interesten voor leningen die uitsluitend en specifiek voor de financiering van een welbepaalde actiefbestanddeel werden aangegaan, maar ook de interesten voor een globale financiering waarin de financiering van de betreffende activa begrepen is. Daarentegen kunnen de interesten voor leningen die uitsluitend en specifiek zijn aangegaan voor een welbepaald actiefbestanddeel niet worden opgenomen in de aanschaffingswaarde van een ander actiefbestanddeel.

7. Wanneer een vennootschap rentesubsidies ontvangt, moet voor de berekening van de intercalaire interesten rekening worden gehouden met deze rentesubsidies zodat slechts het netto bedrag van de interestlasten wordt opgenomen in de aanschaffingswaarde van het actiefbestanddeel.

A. Immateriële of materiële vaste activa

8. In de aanschaffingswaarde van immateriële en materiële vaste activa mag de rente op vreemd vermogen dat wordt gebruikt voor de financiering ervan slechts worden opgenomen voor zover deze rente betrekking heeft op de periode die de bedrijfsklaarheid van deze vaste activa voorafgaat.[5]

9. Voor een bedrijfsklaar vast actief dat niet wordt geëxploiteerd, betekent dit dat de financiële kosten die betrekking hebben op de periode na de voltooiing, in het betrokken boekjaar in resultaat moeten worden genomen en bijgevolg niet aan de aanschaffingswaarde van het betrokken vast actief mogen worden toegevoegd. Zo is een voor verhuring bestemd gebouw bedrijfsklaar zodra het verhuurbaar is, ook al is het nog maar gedeeltelijk of zelfs helemaal niet verhuurd. De Commissie is van mening dat ook bij de aankoop van een terrein sprake kan zijn van een periode voorafgaand aan de bedrijfsklaarheid. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij het bouwrijp maken van een terrein (bodemsanering, riolering en wegenis, verkaveling) wanneer een terrein werd aangekocht met het oog op een bebouwing.

10. De periode waarvoor de rente in de aanschaffingswaarde van de vaste activa wordt opgenomen, moet een normale periode zijn die overeenstemt met een redelijke, vooraf uitgestippelde bedrijfseconomische planning, rekening houdend met het uitzonderingskarakter van artikel 38 KB W.Venn. en met de beginselen van voorzichtigheid, oprechtheid en goede trouw zoals bedoeld in artikel 24 KB W.Venn. De Commissie is derhalve van oordeel dat rente op geleend vermogen niet meer in de aanschaffingswaarde van de vaste activa mag worden opgenomen indien deze periode wordt onderbroken of in belangrijke mate wordt overschreden. Dit zou bijvoorbeeld het geval zijn:

- wanneer de uitvoering van de werken een aanzienlijke vertraging heeft opgelopen;
- wanneer de werken vóór hun voltooiing worden stopgezet; of
- wanneer de oplevering van de werken of de terbeschikkingstelling van de betrokken installaties wordt uitgesteld.

B. Voorraden en bestellingen in uitvoering

11. In de vervaardigingsprijs van voorraden en bestellingen in uitvoering mag de rente op vreemd vermogen dat wordt gebruikt voor hun financiering slechts worden opgenomen voor zover deze rente betrekking heeft op voorraden of bestellingen waarvan de productie of uitvoering meer dan één jaar bestrijkt en de rente op de normale productieperiode van deze voorraden of de normale uitvoeringstermijn van deze bestellingen betrekking heeft.[6] De term jaar heeft hier volgens de Commissie haar gebruikelijke betekenis van één kalenderjaar, dus twaalf maanden.

12. De Commissie stelt in CBN-advies 126/5 - Vervaardigingsprijs dat de financiële kosten die verbonden zijn aan leningen die werden aangegaan voor de financiering van bestellingen in uitvoering waarvan de productie meer dan één jaar bestrijkt, mogen worden opgenomen in de vervaardigingprijs van de betrokken activa, ongeacht de looptijd van de betrokken lening. Doorslaggevend is de band tussen de financiële kosten van de ontleende kapitalen en de te financieren activa.[7]

13. Indien een onderneming voorschotten ontvangt op bestellingen en deze voorschotten voorlopig belegt, mag de renteopbrengst van deze voorlopige beleggingen niet worden toegerekend aan de vervaardigingprijs van de betreffende bestellingen. De Commissie laat hierop weliswaar een uitzondering toe in CBN-advies 126/3 - Vervaardigingsprijs: toerekening van creditrente in het geval waarin de onderneming bij bepaling van de prijsofferte effectief heeft rekening gehouden met deze opbrengst.[8]

IV. Afschrijving van de intercalaire interesten inbegrepen in de vervaardigingsprijs

14. Terwijl de bijkomende kosten verplicht[9] deel uitmaken van de aanschaffingswaarde van materiële en immateriële vaste activa, is de opname van intercalaire interesten in de vervaardigingsprijs van materiële en immateriële vaste activa een vrije keuze van de vennootschap.

15. Indien de vennootschap heeft geopteerd om de intercalaire interesten op te nemen in de vervaardigingsprijs van de betrokken materiële of immateriële vaste activa, maken deze interesten integraal deel uit van de aanschaffingswaarde van de betreffende vaste activa. Daaruit volgt dat deze intercalaire interesten, als accessoria, op dezelfde manier worden geboekt als de hoofdsom. De Commissie is van mening dat het economisch bekeken logisch is om de intercalaire interesten die werden opgenomen in de vervaardigingsprijs van de betrokken activa, af te schrijven op dezelfde wijze en volgens hetzelfde ritme als de hoofdsom.

V. Toelichting

16. De activering van interesten wijkt af van het beginsel dat financiële kosten in resultaat moeten worden genomen tijdens het boekjaar waarop zij betrekking hebben. De bepaling die toelaat om intercalaire interesten te activeren moet bijgevolg restrictief worden geïnterpreteerd.

17. Wanneer de vennootschap zich op deze uitzondering beroept, moet de toepassing ervan vermeld worden bij de waarderingsregels in de toelichting[10] bij de jaarrekening.

VI. Voorbeelden

Voorbeeld 1

Tijdens het jaar X verwerft een vennootschap een machine (bedrijfsmiddel) en sluit hiervoor een investeringskrediet af voor een bedrag van 100.000 euro. De vennootschap verricht een vooruitbetaling van 70.000 euro[11] en heeft 1.500 interesten betaald op het investeringskrediet. Op inventarisdatum is de machine nog niet gebruiksklaar. De vennootschap beslist om de rente op het vreemd vermogen te activeren en af te schrijven op dezelfde wijze en volgens hetzelfde ritme als de hoofdsom vanaf het ogenblik dat de machine bedrijfsklaar is.

Boekingen tijdens het jaar X

270	Vaste activa in aanbouw en vooruitbetalingen: aanschaffingswaarde			70.000	
	aan	440	Leveranciers		70.000
6500	Rente, commissies en kosten verbonden aan schulden			1.500	
	aan	5500	Kredietinstellingen: rekening-courant		1.500

Boekingen op inventarisdatum

270	Vaste activa in aanbouw en vooruitbetalingen: aanschaffingswaarde			1.500	
	aan	6503	Geactiveerde, intercalaire interesten		1.500

Voorbeeld 2

Een vennootschap heeft tijdens het boekjaar een bestelling ontvangen voor de bouw van een machine. De normale productieperiode voor deze machine wordt geraamd op 18 maanden. Voor de bouw van deze machine werden tijdens het boekjaar voor een bedrag van 100.000 euro kosten geboekt op de 60-, 61-, 62- 63- en 64-rekeningen. Tevens werd een financieringsovereenkomst afgesloten om de kosten tijdens de normale productiefase te financieren. Met betrekking tot deze financieringsovereenkomst heeft de vennootschap tijdens het boekjaar een financiële kost geboekt van 2.000 euro op de rekening 6500 Rente, commissies en kosten verbonden aan schulden.

Boekingen op inventarisdatum

370	Bestellingen in uitvoering: aanschaffingswaarde			102.000	
	aan	7170	Wijzigingen in de bestellingen in uitvoering: aanschaffingswaarde		100.000
		6503	Geactiveerde intercalaire interesten		2.000

---

1 Onderhavig advies is tot stand gekomen nadat een ontwerp van het advies op 22 oktober 2015 ter consultatie werd gepubliceerd op de website van de CBN.

2 Artikel 38 , eerste en tweede lid KB W.Venn.

3 De activering van intercalaire interesten is immers geen verplichting, cfr infra.

4 Artikel 38, derde lid KB W.Venn.

5 Artikel 38, eerste lid KB W.Venn.

6 Artikel 38, tweede lid KB W.Venn.

7 Zie ook CBN-advies 2012/15 Bestellingen in uitvoering, advies van 10 oktober 2012.

8 Zie ook CBN-advies 2012/15 Bestellingen in uitvoering, advies van 10 oktober 2012.

9 Artikel 36 KB W.Venn.

10 Artikel 38, derde lid KB W.Venn.

11 De btw-aspecten worden buiten beschouwing gelaten.